

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7So/6/2016
Identifikačné číslo spisu: 7012201393
Dátum vydania rozhodnutia: 16.05.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:7012201393.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v právnej veci navrhovateľky: Ing. X. I., bytom H. XXX/X, J., zastúpená advokátkou JUDr. Ľubou Berezňaninovou, Dip. Mgmt., so sídlom Nová Štvrť 200/33, Kapušany, proti odporkyňi: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom Bratislava, Ul. 29. augusta 8, v konaní o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo 6. októbra 2015, č.k. 5Sd/84/2012-152, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo 6. októbra 2015, č.k. 5Sd/84/2012-152, z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach napadnutým rozsudkom zo 6. októbra 2015, č.k. 5Sd/84/2012-152, potvrdil rozhodnutie z 3. októbra 2012, č. XXX XXX XXXX X, ktorým odporkyňa zamietla žiadosť navrhovateľky o invalidný dôchodok podľa § 70 a § 71 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) zo dňa 19. septembra 2012. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia pobočky Sociálnej poisťovne Košice z 19. septembra 2012 nie je invalidná podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Prílohou rozhodnutia je Odborný posudok o invalidite z 19. septembra 2012.

Krajský súd preskúmal odvolaním napadnuté rozhodnutie podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, vykonal dokazovanie oboznámením sa s podaným návrhom, posudkovým spisom Sociálnej poisťovne, pobočka Košice, stanoviskami účastníkov konania a ostatným spisovým materiálom. Z posudkového spisu zistil, že žiadateľka o invalidný dôchodok sa dlhodobu lieči u viacerých odborných lekárov. Žiadosťou spísanou dňa 19. septembra 2012 požiadala o priznanie invalidného dôchodku od 17. apríla 2012. Na základe uplatneného právneho nároku na invalidný dôchodok bol zdravotný stav žiadateľky posúdený posudkovou lekárkou sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Košice, dňa 19. septembra 2012. Odporkyňa po preskúmaní žiadosti o invalidný

dôchodok, predložených správ z odborných vyšetrení: neurologického, endokrinologického, interné+kardiologické, hematologické, reumatologické a angiologické, ďalej na základe podkladov zo zdravotnej dokumentácie, vyjadrení žiadateľky a vlastného vyšetrenia, neuznala navrhovateľku invalidnou. Za rozhodujúce zdravotné postihnutie určila choroby podporného a pohybového aparátu - zdravotné postihnutie zaradené do kapitoly XV, oddiel E, položka 3 písm. b/ prílohy č. 4 k zákonu o sociálnom poistení. Pre vertebrogénne ťažkosti bez prítomnosti poškodenia miechových koreňov stanovila 30% mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Tento odborný posudok o invalidite z 19. septembra 2012 bol prílohou (preskúmaného) rozhodnutia.

Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia podrobne poukázal aj na ďalšie lekárske správy posudkových lekárov sociálneho poistenia z 26. novembra 2012, 22. apríla 2013, 28. októbra 2013, (novej posudkovej lekársky sociálneho poistenia po predchádzanej námietke zaujatosti vznesenej navrhovateľkou) z 22. januára 2015 a 27. mája 2015. Na základe vykonaného dokazovania vykonaného v správnom i v súdnom konaní dospel k záveru, že skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľky boli dostatočne ozrejmene príslušnými posudkovými lekármi sociálneho poistenia, ktorí vo svojich posudkoch vyhodnotili všetky zdravotné postihnutia navrhovateľky vyplývajúce z jej zdravotnej dokumentácie i z vlastných vyšetrení. Krajský súd dospel k záveru, že zdravotné postihnutia navrhovateľky neznižujú jej pracovnú schopnosť natoľko, aby bola invalidná. Konštatoval, že podľa posudkov pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má stanovenú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť vo výške 30% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Jej iné zdravotné postihnutia, ktorými trpí, nie sú také závažné, že by mohli výslednú mieru poklesu jej schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, ovplyvniť. Podľa § 250q ods. 2 OSP preskúmané rozhodnutie ako vecne správne a zákonné potvrdil.

O náhrade trov konania krajský súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 OSP tak, že neúspešnej navrhovateľke náhradu trov konania nepriznal.

2.

Proti rozsudku krajského súdu podala navrhovateľka odvolanie namietajúc jeho nezákonnosť pre neúplné zistenie skutkového stavu veci, nesprávne skutkové zistenia a nesprávne právne posúdenie veci. Poukázala na svoje námietky, ktoré predniesla na krajskom súde. Tie sa týkali hlavne nedostatočného vyhodnotenia jej zdravotného stavu komplexne a objektívne, keď za najzávažnejšiu zdravotnú komplikáciu posudkoví lekári sociálneho poistenia určili vertebrogénne ťažkosti. Zdôraznila, že od roku 2011 sa lieči na poruchy srdcového rytmu, k čomu doložila lekárske správy. K tejto chorobe sa prvýkrát vyjadriala odporkyňa až v doplňujúcom posudku z 27. mája 2015. Pokiaľ bolo konštatované, že ergometrické vyšetrenie z 27. júna 2012 je bez známkov ischemie navrhovateľky poznamenala, že toto vyšetrenie nebolo riadne vykonané pre bolesti v drieku a muselo byť predčasne ukončené. Pokiaľ ide o alternatívne koronarografické vyšetrenie, toto navrhovateľke ošetrujúci internista a kardiológ vzhľadom na jej ďalšie zdravotné ťažkosti neodporúčajú. Preto z objektívnych príčin nemohla predložiť ďalšie dôkazy, ktoré odporkyňa požaduje. S poukazom na ustanovenia § 71 ods. 4, § 195 a § 196 zákona o sociálnom poistení, ktoré citovala, vyslovila názor, že krajský súd potvrdil rozhodnutie odporkyne bez náležitého skúmania jeho zákonnosti a jednostranne vychádzal iba z posudkov predložených odporkyňou. Navrhovateľka rozsudok krajského súdu navrhla zmeniť a rozhodnutie odporkyne zrušiť a vrátiť na nové konanie a rozhodnutie. Uplatnila si náhradu trov právneho zastúpenia advokátkou v prvostupňovom a v odvolacom súdnom konaní.

3.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žiadala rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť z dôvodov uvedených v preskúmanom rozhodnutí. Pochybnosti navrhovateľky o tom, že jej zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, považovala za neodôvodnené, vyvolané len subjektívnym presvedčením, čo nie je dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní.

4.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania navrhovateľky (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky bolo dôvodné.

Podľa § 491 ods. 1, 2 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“), ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona, ak by boli v neprospech žalobcu, ak je ním fyzická osoba alebo právnická osoba.

Podľa ustanovenia § 492 ods. 1, 2 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) účinný od 01.07.2016 (1) konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Predmetom konania je preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne o zamietnutí žiadosti navrhovateľky o invalidný dôchodok podľa § 70 a § 71 zákona o sociálnom poistení zo dňa 19. septembra 2012.

Podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 71 ods. 1, 2, 3, 4 zákona o sociálnom poistení poistenec je invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivú zdravotnú stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Dlhodobo nepriaznivú zdravotnú stav je taký zdravotný stav, ktorý spôsobuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a ktorý má podľa poznatkov lekárskej vedy trvať dlhšie ako jeden rok. Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby. Pri posudzovaní poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa neprihliada na zdravotné postihnutia, ktoré boli zohľadnené na nárok na invalidný výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu. Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe

a) lekárskeho správ a údajov zo zdravotnej dokumentácie zdravotníckeho zariadenia a zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja, ďalšej liečby a

b) komplexných funkčných vyšetrení a ich záverov, pričom sa prihliada na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie.

Podľa § 71 ods. 5, 6, 7, 8 zákona o sociálnom poistení miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je uvedená v prílohe č. 4. „miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú. Mieru

poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10%, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Na určenie zvýšenia hodnoty sa vychádza z predchádzajúceho výkonu zárobkovej činnosti, dosiahnutého vzdelania, skúsenosti a schopnosti rekvalifikácie. Obdobne to platí, ak pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je dôsledkom viacerých zdravotných postihnutí podmieňujúcich dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav.

Zo spisu krajského súdu a zo spisov správneho orgánu odvolací súd zistil, že na základe žiadosti navrhovateľky o invalidný dôchodok zo 17. júna 2005 bola navrhovateľka uznaná za invalidnú so 41% mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť od 1. júna 2005 pre choroby podporného a pohybového aparátu - dorzopatia, deformujúca dorzopatia a spondylopatia (kapitola XV. oddiel E položka 3 písm. c/ prílohy č. 4 k zákonu o sociálnom poistení). Z celkového posudku z 29. júna 2005 vyplýva, že od roku 1983 má vertebrogénne ťažkosti s prejavmi nervoslalového dráždenia a s poruchou statodynamiky chrbtice. Invalidita bola odznaná podľa kapitoly XV. oddiel E položka 3 písm. b/ prílohy č. 4 k zákonu o sociálnom poistení od 28. septembra 2010.

Žiadosť o invalidný dôchodok navrhovateľka (neúspešne) podala aj dňa 5. septembra 2011 a naposledy dňa 12. septembra 2012. V týchto dvoch správnych konaniach posudkoví lekári sociálneho poistenia určili percentuálnu mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť len pre rozhodujúce zdravotné postihnutie kapitola XV. oddiel E, položka 3 písm. b/ prílohy č. 4 k zákonu o sociálnom poistení.

V prejednávanej veci z obsahu odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa nepreskúmal rozhodnutie odporkyne z hľadiska, či žiadosť navrhovateľky o invalidný dôchodok odporkyňa posudzovala dôsledne v intenciách ustanovenia § 71 zákona o sociálnom poistení.

Vychádzajúc z uvedeného vyššie odvolací súd dospel k záveru, že pokiaľ krajský súd konštatoval, že skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľky boli dostatočne ozrejmene príslušnými posudkovými lekármi sociálneho poistenia, toto konštatovanie robí rozsudok súdu prvého stupňa nepreskúmateľným, pretože nezodpovedá zákonným požiadavkám uvedeným v § 157 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 OSP, najmä za stavu, že navrhovateľka bola už v roku 2005 uznaná za invalidnú pre choroby podporného a pohybového aparátu. K tejto chorobe pribudli ďalšie ochorenia, pre ktoré je v liečbe odborných lekárov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z týchto dôvodov napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil podľa § 250ja ods. 3 v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ a § 246c ods. 1 OSP v spojení s § 492 ods. 1, 2 SSP a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní bude povinnosťou prvostupňového súdu opätovne dôsledne preskúmať postupom podľa tretej hlavy piatej časti OSP zákonnosť postupu a rozhodnutia odporkyne, zrozumiteľne sa vysporiadať s dôvodmi uvedenými v opravnom prostriedku navrhovateľky a vo veci opätovne rozhodnúť a svoje rozhodnutie aj riadne a presvedčivo odôvodniť.

V novom rozhodnutí rozhodne krajský súd súčasne aj o náhrade trov konania vrátane trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 v spojení s 246c ods. 1 vety prvej OSP).

Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.